

Korruption

Innehåll

Förord	3
Inledning	5
1. Checklista	7
2. Stödfunktioner	11
2.1 Inom Sida	11
2.2 Inom UD	13
2.3 Övriga stödfunktioner	13
3. Definitioner	14
4. Exempel på korruption i utvecklingssamarbetet	17
Läs mer:	19

Vägledningen har utarbetats av en arbetsgrupp under ledning av Marcela Lizana. Arbetsgruppen har bestått av Franck Rasmussen, Sten Ström, Lars Hobert och Sven-Åke Svensson. Vägledningen finns på engelska och spanska. E-post i ärenden som rör vägledningen: marcela.lizana@sida.se

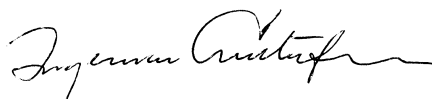
Förord

Sedan mitten av 1990-talet har bekämpning av korruption inom utvecklingssamarbetet ägnats en alltmer större uppmärksamhet. Korruption har förstås alltid funnits och det vore missvisande att säga att de senaste decennierna varit unika i detta avseende. Under de senaste åren har emellertid metodarbetet intensifierats och olika strategier har formulerats för bekämpning av korruption, både inom internationella organisationer och bland givar- och samarbetsländer. En bärande tanke i dessa strategier är de grundläggande institutionernas betydelse för att främja samhällsutvecklingen och motverka korruption. Att motverka korruption är därför ingen administrativ eller teknisk fråga, utan en central utvecklingsfråga. För givarländerna blir frågan om korruptionens effekter på hållbarheten och effektiviteten i utvecklingsprogrammen särskilt viktig. En utbredd korruption innebär att resurser för fattigdomsbekämpning används illegalt för egen vinning.

Sida arbetar för att minimera riskerna för korruption. Det sker dels genom att förebygga, dels genom att utreda och åtgärda misstänkta fall av korruption. Att förebygga är ett långsiktigt arbete som innefattar frågan om hur länder styrs. Att åtgärda och följa upp misstankar om korruption i svenska insatser är en del av Sidas löpande arbete.

Den här handledningen har tillkommit för det senare syftet. Den anger vad du kan och bör göra när Du som Sida-tjänsteman upptäcker eller misstänker korruption. Vi hoppas den ska vara användbar för det syftet.

Stockholm i februari 2003

Ingemar Gustafsson
Chef för Metodenheten

Bengt Ekman
Chefscontroller

Inledning

Varför har det utarbetats en vägledning? I Sidas regleringsbrev anges det att verket skall arbeta för att bekämpa korruption särskilt i anslutning till utvecklingssamarbetet. Ett viktigt led i detta arbete är att konkretisera gällande riktlinjer och att säkerställa att Sida verkar i överensstämmelse med gängse policy på området. Vägledningen är således ett bidrag till att stärka och systematisera Sidas antikorrupsionsarbete.

Vad är syftet? Vägledningen har utvecklats i syfte att skapa ett instrument som visar hur du som arbetar med Sidafrågor går tillväga när du upptäcker eller misstänker korruption. Vägledningen består av fyra avsnitt:

- 1) Checklista för vad Du kan göra om Du misstänker korruption.
- 2) Stödfunktioner inom Sida, deras roll och ansvar
- 3) Definitioner
- 4) Exempel på korruption i utvecklingssamarbetet

Vem är användaren? Vägledningen har utarbetats för anställda hos Sida med placering i Sverige eller utomlands och för lokalanställda hos utlandsmyndighet (UM). Den avser stödja såväl chefer som andra anställda. Vägledningen är inte avsedd att vara ett analysinstrument för att upptäcka korruption och inte heller för att granska korruptionsfall.¹ Vägledningen vänder sig istället till dig som misstänker eller upptäcker korruption och som behöver vägledning i hur Du bör gå vidare med frågan. Genom att lyfta fram betydelsefulla ansvarsområden i Sidas organisation uppmärksammar dokumentet olika funktioner som kan bistå dig med stöd. Ambitionen med vägledningen är således inte att Du själv skall bli granskare.

När är vägledningen ett hjälpmedel? Vägledningen fokuserar på hanteringen av misstanke om korruption i insatser som Sida finansierar och korruption som kan förekomma inom Sida:s organisation i Sverige och utomlands. Den är inte en vägledning i hur Sida reducerar korruption i allmänhet i samarbetslandet. Den är inte heller avsedd att ge stöd till att förebygga korruption i insatserna.

¹ Sådan information hittar Du bl a i "Anvisningar för Sidas uppdrag att verka för god administration och att motverka korruption". Sida/Policy (1997) .

1. Checklista

Checklistan innehåller frågor som Du kan komma att ställa dig då Du misstänker eller upptäcker korruption. Exempel på frågor som belyses i detta avsnitt är vem utreder? vem åtgärdar? samt om Sidaanställda är skyldiga att rapportera. Som komplement till denna del kan Du i avsnitt två läsa om stödfunktioner inom verket och deras roll i processen.

Vad är korruption?

Enligt Sidas Antikorrupsionsregel innebär korruption i utvecklings-samarbetet att institutioner, organisationer, företag eller individer skaffar sig otillbörlig vinning genom sin ställning i en verksamhet och därigenom orsakar skada eller förlust. Detta inkluderar mutor och bestickning, utpressning, favorisering och nepotism, men också förskingring, svindleri, jäv och illegal finansiering av politiska partier².

När ska jag reagera?

När det enligt din egen bedömning finns misstanke om korruption

Måste jag informera?

Anställningsavtalet innehåller en allmän lojalitetsplikt mot arbetsgivaren. Lojalitetsplikten innebär bl a att misstanke om korruption som berör Sidas verksamhet skall framföras till representant för arbetsgivaren. Sidas Antikorrupsionsregel fastställer även att Sida aldrig skall acceptera korrupt beteende.

Vem är misstänkt?

Du behöver inte identifiera någon person. Det räcker med ett misstänkt händelseförlopp, t.ex. en egendomlig ekonomisk transaktion. Resten är en utredningsfråga.

Vem kontaktar jag?

Ansvar för att vidta en åtgärd vilar hos innehavaren av dispositionsrätten, normalt chef hos Sida eller UM. Vid misstanke att denne själv är inblandad i korruption eller är jävig i frågan, kontaktar Du den som delegerat dispositionsrätten till innehavaren.

² För definition av begreppen se avsnitt 3 och 4.

Vilka är formkraven för att behandla ett klagomål/påstående om korruption?

En muntlig redogörelse är tillräcklig till en början, dvs vid den första kontakten. Du talar med exempelvis en chef eller med någon av stödfunktionerna. Om situationen kräver vidare åtgärder behövs emellertid en skriftlig redogörelse; dels på grund av frågans känslighet, dels på grund av att fler instanser kan bli involverade i processen. För chefer gäller samma princip, dvs vid första kontakten med exempelvis en stödfunktion är en muntlig redogörelse tillräcklig.

Jag har fått ett anonymt tips – hur går jag vidare?

Det är ingen skillnad mot tips från oidentifierbar person. Det är bedömningen av de påstådda omständigheterna i sig som avgör om, och i så fall hur, Sida går vidare. Du förmedlar bara informationen.

Har jag något skydd?

Den Du kontaktar bör få veta vem Du är. Anonyma tips är svåra att följa upp. Ditt namn och vilka uppgifter Du lämnat kan ofta skyddas under utredningen. Om åtgärder vidtas efter utredningen hos svensk myndighet är sekretessskyddet inte absolut. Det får vid behov kompletteras med personskydd. Tjänstgör Du i annat land bör samråd om personskydd ske med UM-chef och med *Sekretariatet för säkerhet, sekretess och beredskap* på UD.

Vem utreder?

Det är inte Du som misstänker korruption som utreder. Grundprincipen är att anmälan bör ske till arbetsgivaren. Om brottsmisstanke leder till polisanmälan är huvudregeln att polisen utreder. Brott begångna utom Sverige kan i vissa fall polisutredas i Sverige. Utredningsåtgärder i annat land kräver dock medverkan av det landets polis. I proceduravtalen finns en artikel som ålägger samarbetslandet att utreda och lagföra korruptionsbrott. Om Sida bedömer att polis och åklagare i det aktuella landet har låg effektivitet kan Sida istället agera genom att internrevisionen eller externa revisorer genomför granskning av korruption som inte bedöms innefatta brott eller som kompletterande åtgärd vid brottsutredning.³

Deltar jag i utredningen?

Du kommer troligen att höras under utredningen, men har ingen aktiv roll.

Vilka åtgärder kan aktualiseras?

På en utredning kan följa åtal och skadeståndskrav. Sida kan också agera genom att ställa krav på återbetalning och avbryta projektet. För anställda vid Sida eller UM kan det bli fråga om arbetsrättsliga åtgärder, allt från muntlig erinran till avsked, beroende på graden av misskötsamhet. För uppdragstagare (konsulter) gäller att kontrakt kan sägas upp och följas av yrkande om skadestånd.

Vem åtgärdar?

Sida vidtar åtgärder mot sina anställda och dem vi har avtal med. Samarbetsparten svarar för åtgärder mot sina anställda och kontrakts-

³ Sida har ramavtal med två revisionsbyråer, som kan avropas för specialgranskningar, se avsnitt 2 *Ekonomienheten*.

partners. I förhållande till person med vilken avtal saknas, får avgöras från fall till fall om Sida eller samarbetsparten har bäst möjlighet att vidta åtgärd.

Vad gör jag om ingenting händer?

Du bör gå vidare till nästa chefsnivå. Du bör också kontakta en av stödfunktionerna som nämns i nästa avsnitt.

Vem bör bli informerad under/efter utredningen?

Dispositionsrättsinnehavaren bör informera Sidas Ekonomienhet i frågor som rör Sidas interna kontroll så att denna kan förbättras. Presstjänsten bör informeras för att skapa beredskap för eventuella mediaintresse. Större eller principiellt viktiga utredningar bör delges verksledningen. (Se vidare avsnitt två).

Om jag misstänker korruption t ex i en enskild organisation

Sida samarbetar med, är revision ett instrument att använda?

Erfarenheter visar att om revision skall komma åt korruption gäller det att tillsätta en *specialrevision* som är inriktad specifikt på korruptionsfrågan. I uppdragsbeskrivningen till en sådan specialrevision skall det därför explicit framgå att syftet med uppdraget är en korruptionsgranskning. Om samarbetsparten är den organisationen Sida misstänker för korruption kan det vara en dålig idé att de själva ansvarar för revisionen. Det kan dock vara bra om organisationens ledning är engagerad mot korruption och problemet finns längre ned i organisationen. Sida bör emellertid veta det från början på vilken nivå misstankarna gäller.

Vad gör jag om korruption misstänks eller upptäcks i

Sidainsatser som samordnas av fler givarorganisationer?

Om korruption upptäcks i anslutning till sådana insatser bör Sida driva frågan i lämpligt forum, dvs inom den konstellation av givare som har bildats för detta ändamål och som leder givargruppen.

Om jag misstänker/upptäcker korruption i projekt som

finansieras av andra givare, är jag skyldig att informera?

Det finns ingen allmän skyldighet att informera andra givare om korruptionsmisstankar mot projekt som Sida inte är involverad i. Sida stödjer dock anställda som vill informera annan givare om befogade misstankar.

Vad gör jag om korruption misstänks eller upptäcks i fall där

Sida kanaliserar sitt stöd genom "tyst partnerskap" (Silent Partnership)?

När ett sådant samarbetsform etableras klargörs ansvarsfördelningen mellan den tysta och den aktiva parten i avtalet, vilket är vägledande i hanteringen av korruptionsmisstankar. I förhållande till samarbetsparten bör Sida som tyst partner i första hand göra den "aktiva parten" uppmärksam på eventuella misstankar om korruption. Den aktiva parten åtgärdar. Gäller korruptionsmisstankar inom samarbetsorganisationen, dvs den aktiva parten, bör Sida agera på sedvanligt sätt.

Vad finns det för avtalsklausuler?

I proceduravtalets finns normalt en bestämmelse som ålägger mottagarlandet att utreda och beivra korruption. I de fall Sida har upphandlat en konsult, och denne beslås med oegentligheter, ska Sverige, enligt samma paragraf, utreda och beivra.

Har Sida en särskild kommitté eller dylikt som arbetar med frågan?

Inom Sida finns ingen organisationsdel med uppgift att arbeta specifikt med korruption. Istället finns vissa stödfunktioner som arbetar bl a med korruptionsfrågor. Om detta kan Du läsa i nästa avsnitt. Sida har också en säkerhetsgrupp bestående av säkerhetschefen (Ec EVU/SERV) tillika gruppens ordförande, personalchefen, avdelningschefen för informationsavdelningen och presstjänsten. Rådgör med säkerhetschefen om det uppkomna fallet kan bli aktuellt för säkerhetsgruppen.

Svartlistar vi eventuella inblandade företag?

Sida svartlistar inte företag och/eller individer. För att bedöma om leverantörer har erforderliga förutsättningar för uppdraget ställer dock Sida krav på att uppgifter lämnas om leverantörens juridiska och ekonomiska ställning (se Sidas Handbok i upphandling angående *Kvalifikationskrav på anbudsgivare*).

Vem svarar på mina andra frågor?

Du kan exempelvis vända dig till dispositionsrättsinnehavaren, landansvarig jurist på JUR eller chefsjuristen. Frågor om revisionell granskning i syfte att utreda korruption besvaras av Ekonomienheten. På JUR, Ekonomienheten eller stödfunktionerna i övrigt finns det dock inte en utnämnd person med särskilt ansvar för antikorrupsionsfrågor. Detta medför bl a att Du inte hittar ansvarig person i exempelvis Nice-systemet.

2. Stödfunktioner

Enligt Sidas regelverk har den som har dispositionsrätten även huvudansvaret för att biståndsmedlen används rätt. Det finns emellertid olika stödfunktioner inom Sidas organisation som kan bistå dig med rådgivning och handledning. Detta avsnitt uppmärksammar dessa stödfunktioner men vi lyfter fram även stödfunktioner inom UD samt revisionsfirmor.

2.1 Inom Sida

2.1.1 Stödfunktioner som bör informeras av dispositionsrättsinnehavaren: JUR, Ekonomienheten och Presstjänsten

Juridiska enheten(JUR)

Korruptionsmisstankar bör normalt tas upp med JUR. Det beror på att dessa frågor oftast är av komplicerad juridisk natur. Samråd dock först med närmaste chef på Sida-S eller UM eller avdelningscontroller/fältcontroller.

Ekonomienheten

Enheten har ett övergripande ansvar för bl a säkerställande av Sida:s interna ekonomiska kontroll. Den har även ett ansvar för revision avseende kontakter med de revisionsbyråer som Sida har ramavtal med. Dessa revisionsbyråer genomför särskilda granskningar på Sidas uppdrag. Till Ekonomienheten bör Du vända dig med frågor om bl a fortsatta utbetalningar och om och hur särskild revision skall genomföras.

Sidas presstjänst

Korruption kan utgöra ett massmedialt krisläge för organisationen. Till Presstjänstens uppgifter hör att identifiera när en situation kan anses vara en sådan ”kris”. Presstjänsten måste också vara beredd om media kontaktar Sida om ett fall av misstänkt korruption.

2.1.2 Övriga funktioner: Avdelningscontroller, Fältcontroller, Personalenheten, UTV och Metodenheten

Avdelningscontroller

Avdelningscontrollern har en tillsynsroll över avdelningens verksamhet och fungerar som stöd till avdelningschefen. Controllern kan också vara en diskussionspart som kan bistå dig med stöd i fråga om både rutiner och historik om eventuella korruptionsfall på avdelningen.

Fältcontroller

FC har överblick över internkontroll och regelverk vid region-avdelningarna och UM och har även en funktion av management-konsult.

Personalenheten(PEO)

PEO ansvarar för personalvårdsfrågor. Det innebär att Du kan få personligt stöd om Du upplever fysisk eller psykisk påfrestning under processens gång.

Avdelningen för Utvärdering och Intern revision (UTV)

UTV arbetar på uppdrag av Sidas styrelse. När Du misstänker korruption i verksamheten kan Du vända dig till avdelningen för att få hjälp med kontakter med externa konsulter/utvärderare som kan åta sig fallet. Internrevisionen kan åta sig granskningsuppdrag från avdelningar och ambassader. I första hand ska Du dock vända dig till Ekonomienheten om Du behöver anlita extern revisionsexpertis (se föregående sida).

Metodenheten

Metodenheten har regelägaransvaret för Anti-korruptionsregeln. Det innefattar att se till att regeln är känd inom Sida och att vid behov utveckla och revidera den. Metodenheten har också ett övergripande ansvar för att samordna Sidas antikorrupsionsarbete. Du kan vända dig till enheten om Du behöver veta mer om Sidas arbete med dessa frågor. På Metodenheten kan Du också få aktuella rapporter, adresser med länkar till internationella organisationers Best Practices och verktygslådor samt annat material.

2.1.3 Sidas generaldirektör

GD

Om korruption upptäcks och Sida avser säga upp insatsavtalet, är det normalt generaldirektören som fattar beslut om uppsägning och eventuella krav på återbetalning pga korruption. Inför ett sådant agerande, bör chefscontrollern informeras.

2.2 Inom UD

Sekretariatet för säkerhet, sekretess och beredskap

Enheten svarar för säkerhets- och riskbedömningar samt handhar frågor som avser UD:s beredskap och utlandsmyndigheternas beredskapsplaner. Tjänstgör Du på UM fyller detta sekretariat en viktig roll för samråd och stöd för hur ambassaden skall agera i frågan.

2.3 Övriga stödfunktioner

Revisionsfirmor

Lokala revisionsfirmor kan vara en bra stödfunktion för UM och ramavtal med sådana är därför att rekommendera. Lokala revisionsfirmor kan exempelvis hjälpa till att identifiera vilka lokala organisationer UM bör revidera. De kan även vara ett stöd vid läsning och tolkning av revisionsrapporter. Sida-S har ramavtal med två revisionsfirmor, Ernst & Young och KPMG. UM kan exempelvis vända sig till dem för bedömning av olika lokala revisionsfirmor som UM kan tänka ingå avtal med. Fokalpunkt för denna funktion finns på Ekonomienheten.

3. Definitioner

Med utgångspunkt i Sidas Antikorrupsionsregel belyser detta avsnitt innebörden av korruptionsbegreppet. Enligt regeln innebär korruption i utvecklingssamarbetet att institutioner, organisationer, företag eller individer skaffar sig otillbörlig vinning genom sin ställning i en verksamhet och därigenom orsakar skada eller förlust. Detta inkluderar mutor och bestickning, utpressning, favorisering och nepotism, liksom förskingring, svindleri, jäv och illegal finansiering av politiska partier (se Antikorrupsionsregeln). Detta avsnitt gör inte anspråk på att belysa varför eller hur korruption uppstår. Istället görs ett försök att konkretisera och fånga in korruptionens olika yttringar med hjälp av de angivna begreppen. Korruption innefattar, enligt ovan angivna definition, ofta brottslig gärning. I sådant fall grundar sig beskrivningen av uttrycket på dess betydelse i svensk straffrätt. Nedan anges dock definitionerna i förenklad form.

Mutor och bestickning

Definition: Arbetstagare och vissa uppdragstagare, som begär eller tar emot otillbörlig belöning för sin tjänsteutövning, gör sig skyldig till mutbrott. Detta gäller både offentlig- och privatanställda arbets- och uppdragstagare. Innebörden av begreppet ”otillbörlig belöning” får avgöras med ledning av domstolspraxis. Generellt gäller i Sverige låga toleransgränser. Den som lämnar eller erbjuder otillbörlig belöning gör sig skyldig till bestickning.

Exempel: Leverantörer lockar med någon personlig ekonomisk fördel för att den som föredrar eller fattar beslut vid inköp av tjänster, varor eller vid entreprenader skall frångå gällande inköpsregler.

Utpressning

Definition: Utpressning innebär att med olaga tvång förmå någon annan till handling eller underlåtenhet som innebär ekonomisk skada för den tvungne eller någon som han representerar och motsvarande vinning för gärningsmannen.

Exempel: Befattningshavare med utanordningsrätt hotas med åtal, för ett påhittat brott i samarbetslandet, om inte befattningshavaren beordrar utbetalning av vara eller tjänst som inte levererats.

Favorisering och nepotism

Definition: *Favorisering* är en form av maktmissbruk som används för att öka politiskt och ekonomiskt inflytande. Den kännetecknas av partiskhet i fördelningen av allmänna resurser. *Nepotism* är en form av favorisering som innebär otillbörligt gynnande av släktingar och vänner utan hänsyn till kvalifikationer särskilt när offentliga tjänster tillsätts. Nepotism kallas ibland även för "vänskapskorruption".

Exempel: Kusinen blir anställd trots sämre meriter, eller barndomsvännens företag får kontraktet istället för en konkurrent som lämnat ett förmånligare anbud.

Förskingring

Definition: Förskingring innebär att någon behåller anförtrodd egendom som denne skall utge eller redovisa för. Gärningen skall innebära att den som utsätts för brottet lider ekonomisk skada och att motsvarande vinning görs av gärningsmannen eller någon annan.

Exempel: Om Sida-medel, avsedda för att bygga ett kontor inom ramen för ett projekt, används till förbättringar av projektchefens bostad.

Jäv

Definition: Den är jävig som handlägger eller beslutar i ärende som angår honom själv eller nära anhörig eller vars utgång kan väntas medföra nytta eller skada för honom själv eller någon närstående. Han är vidare jävig om handläggningen kan rubba förtroendet för hans opartiskhet i ärendet.

Exempel: Någon fattar beslut att för samarbetspartens räkning anlita ett företag som beslutsfattaren eller nära släkting till denna är delägare i. Handläggaren av ärendet står i skuld till en part i ärendet eller är ekonomiskt beroende av denne.

Svindleri

Definition: Svindleri är ett brott som begås av den som sprider vilseledande uppgifter bland allmänheten för att påverka priset på vara, värdepapper eller annan egendom.

Exempel: Exempel på svindleri är då en leverantör, med avsikt att få bättre betalt, sprider ut ett rykte att det råder brist i landet på den typ av vara han vill leverera.

Illegal finansiering av politiska partier

Definition: Finansiering av politiska partier som ej sker öppet och där lagstiftning förbjuder sådant stöd.

Exempel: Politiska partier i samarbetsländerna har ofta svårt att finansiera sin ordinarie verksamhet och sina valkampanjer och blandar ofta ihop statskassan och partikassan. Det är ibland helt legalt och ibland illegalt. Frivilliga donationer är ofta ett legalt sätt att finansiera politiska partier så länge det sker på ett öppet och transparent sätt. Vid hemliga och stora donationer till partierna finns stor risk att donatorerna senare kräver att bli "tackade" genom monopolställningar, licenser, åtalseftergifter, etc. Ett

illegalt sätt kan vara att utöva påtryckningar på statliga och halvstatliga affärsdrivande verksamheter att slussa pengar till partiet. Fenomenet är inget unikt för utvecklingsländer och det är svårhanterligt då mycket händer i en gråzon mellan legalt och illegalt. Det får avgöras från fall till fall vad som är illegalt.

4. Exempel på korruption i utvecklingssamarbetet⁴

1. Medel används inom projektet men för andra ändamål än vad som avsetts

Ett exempel kan vara att man budgeterat för byggnadsmaterial, men istället använder pengarna till representation samt till förbättringar av projektchefens tjänstebostad och trädgård och sedan bokför utgifterna som byggnadsmaterial.

För att upptäcka denna typ av brott måste man jämföra med den ekonomiska rapporten med vad som faktiskt har åstadkommit (rimlig resursåtgång). I vissa fall kan det bli aktuellt att anlita en specialist för att göra en avstämning, t ex en revisor.

2. Projektmedel används för egen personlig vinning

Exempel 1. Medelförvaltning

Personal tar pengar ur kassan eller gör uttag från projektets bankkonto och döljer sedan uttagen med falska verifikationer eller felaktig bokföring.

Inbetalningar tas emot av redovisningsansvarig person som lägger beslag på pengarna utan att lämna kvitto och utan att bokföra inkomsten.

Förskott utbetalas, t ex för att en anställd skall inköpa material, men det bokförs inte som förskott utan som ett inköp. Om materialet kostar mindre än förskottet och mellanskillnaden inte återbetalas har verksamheten åsamkats en onödig merkostnad.

Kreditfakturer som är en form av återbetalning bokförs inte. Istället används de av en anställd för privata inköp.

Betalning görs med falska fakturer som underlag. Falska fakturer kan komma från en leverantör som står i maskopi med den som gör utbetalningen. Dubbelbetalning kan ske genom att först original och sedan kopia av en faktura läggs till grund för en betalning.

Fler än en biståndsgivare eller annan finansiär krävs på bidrag eller ersättning för samma kostnader.

⁴ Sida/Policy 1997, "Anvisningar för Sidas uppdrag att verka för god administration och att motverka korruption i utvecklingssamarbetet", bilaga 2.

Exempel 2. Upphandling

Leverantörer erbjuder mutor till upphandlingsansvariga och inköpare vilket leder till att Sida eller samarbetsparten inte beställer tjänster eller varor från den mest fördelaktiga leverantören.

Exempel 3. Personal och administration

Personal rekryteras pga av personliga kontakter, släktskap eller mot erläggande av mutor till personalansvariga.

Obefintlig personal tas upp på lönelistor och lönesumman tas om hand av arrangörerna.

Personal missbrukar tillgängliga resurser på arbetsplatsen, t ex lokaler, sekreterare, utrustning, kommunikationer och transportmedel för privat bruk eller för att bedriva egen affärsverksamhet.

Rabatter på resebiljetter utbetalas kontant och tas om hand av fixaren på kontoret.

Den som företagit en tjänsteresa begär traktamente för fler dagar än resan varat, lämnar förfalskade handlingar på resor som inte företagits eller bara delvis företagits.

Fordon och drivmedel används för privat bruk.

Läs mer...:

- Sidas Antikorrupsionsregel
- Ekonomihandboken
- Sidas Handbok i upphandling
- Sidas Arbets- och beslutsordning
- Anvisningar för Sidas uppdrag att verka för god administration och att motverka korruption i utvecklingssamarbetet. Sida/Policy (1997).
- Sidas regleringsbrev
- Kampen om internationell korruption. Svenska positioner och insatser. UD/PM.
- Administrativ handbok 2000. UD (2000).
- OECD Convention, <http://www1.oecd.org/daf/nocorruption/index.htm>
- Anti-corruption Tool Kits, Transparency International. www.ti.org
- USAID, <http://www.usaid.gov/democracy/acmodule/crpthdbk.pdf>
- UN, http://www.undcp.org/odccp/corruption_toolkit.html

Att halvera fattigdomen i världen till år 2015 är vår tids största utmaning. Det kräver samarbete och uthållighet. Samarbetsländerna ansvarar för sin utveckling. Sida förmedlar resurser och utvecklar kunskap och kompetens. Det gör världen rikare.

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT
UTVECKLINGSSAMARBETE

105 25 Stockholm
Besöksadress: Sveavägen 20
Telefon: 08-698 50 00
Telefax: 08-698 56 15
www.sida.se, info@sida.se